

Avaleht>Kohtumenetlused>Tsiiviilasjad>Dokumentide kättetoimetamine: õigusdokumentide ametlik edastamine**Dokumentide kättetoimetamine: õigusdokumentide ametlik edastamine**

Iirimaa

1 Mida tähendab õigustermin „dokumentide kättetoimetamine“ praktikas? Miks on dokumentide kättetoimetamise kohta kehtestatud eraldi normid?

Dokumentide kättetoimetamise eesmärk on tagada, et kostja on teadlik tema vastu esitatud nõude laadist ja nõudega seotud dokumentidest. Kohtu kodukord sisaldab konkreetseid eeskirju, tagamaks, et dokumentide kättetoimetamine toimub nõuetekohaselt.

2 Millised dokumendid tuleb ametlikult kätte toimetada?

Ametlikult tuleb kätte toimetada kõik dokumendid, millega algatatakse tsiviilkohtumenetlus kohalikus, piirkondlikus või kõrgemas kohtus (sh alama astme kohtu otsuste edasikaebused), ja kogu edaspidine menetluse dokumentatsioon.

3 Kes vastutab dokumentide kättetoimetamise eest?

Dokumendi kättetoimetamise eest vastutab see menetluspool, kelle nimel dokument välja antakse, või poole poolt selleks volitatud isik.

4 Aadressi väljaselgitamine

4.1 Kui lähtuda dokumentide kättetoimetamisest Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1393/2007 (kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades) kohaselt, siis kas teie liikmesriigi vastuvõttev asutus püüab omal algatusel välja selgitada kättetoimetatavate dokumentide aadressaadi asukohta, kui aadressaat ei ela enam edastavale asutusele teadaoleval aadressil?
Ei, kättetoimetamise aadressi peab teatama taotlev asutus.

4.2 Kas välisriigi kohtuasutustel ja/või kohtumenetluse pooltel on võimalik kasutada teie liikmesriigi registreid või teenuseid, mis võimaldaksid välja selgitada isiku kehtiva aadressi? Kui jah, siis millised registrid või teenused on olemas ja milliseid menetlusi tuleks järgida? Kas selle eest tuleb ka tasuda?

Ei, Iirimaa puudub üksikisikute keskne aadressi- või elukoharegister. Äriühingu registrijärgse aadressi võib leida äriregistriametis veebisaidilt päringu abil.

4.3 Kuidas menetlevad teie liikmesriigi ametiasutused nõukogu 28. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1206/2001 (liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades) alusel saadetud taotlusi, mille eesmärk on välja selgitada isiku kehtiv aadress?

Niisugust taotlust menetleb piirkondlik kohus kui nõukogu määruse (EÜ) nr 1206/2001 alusel esitatud taotlust.

5 Kuidas dokumendid tavaliselt kätte toimetatakse? Kas on võimalik kasutada ka alternatiivseid meetodeid (lisaks 7. punktis osutatud asenduskättetoimetamisele)?

Kohalik kohus võib dokumendi kätte toimetada järgmisel viisil:

- tähtitud postiga;
- väljastusteatega tähtitud kirjaga, mille postikulu on tasunud;
- käsi postiga kinnises ümbrikus muule isikule kui see isik, kelle nimele dokument on välja antud;
- isiklik kättetoimetamine või kättetoimetamine üle 16-aastasele kostjaga koos elavale sugulasele.

Piirkondlik kohus toimetab peaaegu kõik dokumendid kätte tähtitud postiga.

Kõrgema kohtu kodukorra artikli 9 lõikes 2 on sätestatud, et kõrgem kohus peab menetluse algatamisest teavitava kohtukutse isikule kätte toimetama isiklikult, ja on ette nähtud võimalus toimetada see kätte muul viisil, kui dokumenti on püütud isiklikult kätte toimetada nõuetekohaselt ja mõistlikku hoolsust rakendades, kuid see ei ole õnnestunud. Edasine dokumentatsioon toimetatakse tavaliselt kätte tähtitud postiga. (Vt 1986. aasta kõrgeimate kohtute kodukorra artikkel 121, võttes arvesse selle muudatusi). 2014. aasta äriühingute seaduse (*Companies Act 2014*) §-s 51 on sätestatud, et Iirimaaal registreeritud äriühingule tuleb dokumendid kätte toimetada registrijärgsesse asukohta ettemakstud lihtpostiga; sama seadustiku § 1310 kohaselt tuleb dokumendid samal viisil kätte toimetada ka välisriigi äriühingule.

6 Kas teie riigi tsiviilmenetluses lubatakse dokumentide elektroonilist kättetoimetamist (kohtu- või kohtuväliste dokumentide kättetoimetamine elektrooniliste sidevahendite, nagu e-post, internetipõhine turvaline rakendus, faks, tekstisõnum jne abil)? Kui jah, siis millist liiki menetluste puhul on see lubatud? Kas sellise dokumentide kättetoimetamise meetodi kasutamise võimaluse/lubatavuse suhtes kehtivad sõltuvalt aadressaadist (õigusvaldkonna esindaja, juridiline isik, äriühing või muu ettevõtlussektori liige jne) piirangud?

Dokumentide elektrooniline kättetoimetamine ei ole lubatud.

7 Asenduskättetoimetamine

7.1 Kas teie liikmesriigi õigusega on lubatud kasutada muid kättetoimetamise viise (nt teate saatmine kodusel aadressil, avalik teavitamine kohtutäituri, postiteenuse või plakatite kaudu) olukordades, kus dokumentide aadressaadile kättetoimetamine on osutunud võimatuks?

Dokumentide kättetoimetamise tavalised viisid on isiklik kättetoimetamine või kättetoimetamine tähtitud postiga. Kui liri kohtumenetluses on vaja dokumendid kätte toimetada muul viisil, näiteks ettemakstud lihtposti, faksi, e-posti või kuulutuse teel, siis esitatakse kohtule nn asenduskättetoimetamise avaldus ning kui see rahuldatakse, võib menetlusdokumendid kätte toimetada mõnel muul kohtu poolt lubatud viisil.

7.2 Kui kasutatakse muid viise, siis kuidas loetakse dokumendid kätte toimetatuks?

Kui dokumendid toimetatakse kätte vastavalt asenduskättetoimetamise korraldusele, arvatakse dokumendid kättetoimetatuks, kui järgitud on kohtu korralduses esitatud tingimusi. Kui dokumendid toimetatakse kätte posti teel, siis on need õigusliku eelduse kohaselt kättetoimetatud siis, kui need on saadetud tavapärase postiringluse kaudu. See eeldus on vaidlustatav.

7.3 Kui kättetoimetamise muu viis seisneb dokumentide teatavasse kohta (nt postikontoris) hoiule andmises, siis kuidas sellest aadressaadile teatatakse?

Kui dokumendid on kätte toimetatud vastavalt kohtu korraldusele, siis teavitatakse aadressaati kohtu korralduses ettenähtud viisil. Kui dokumendid toimetatakse kätte tähtitud postiga ja aadressaat ei ole kättesaadav, siis jätab postitöötaja sellel aadressil teate, milles palutakse aadressaadil minna tähtitud postiga saadetud dokumendile postikontoris järele. Kirja hoitakse postikontoris tavaliselt üks nädal kuni kümme päeva.

7.4 Millised tagajärjed on sellel, kui aadressaat keeldub dokumente vastu võtmast? Kas dokumendid loetakse kätte toimetatuks, kui keeldumine ei olnud õiguspärane?

Dokumentide vastuvõtmisest keeldumisel puuduvad tagajärjed. Kui liri kohtumenetluse käigus ei ole olnud võimalik dokumente kätte toimetada, võib esitada kohtule taotluse kättetoimetamise tähtaja pikendamiseks või alternatiivse kättetoimetamisviisi kasutamiseks või mõlemaks.

8 Välisriigist pärit dokumentide kättetoimetamine postiteenuseid kasutades (määruse artikkel 14)

8.1 Kui postiteenistus toimetab teie liikmesriigis adressaadile kätte välisriigist pärit dokumendi olukorras, kus on tarvis vastuvõtuteatist (määruse artikkel 14), siis kas postiteenistus toimetab dokumendi kätte ainult otse adressaadile või tohib ta kooskõlas siiseriiklike postiteenust käsitlevate normidega toimetada dokumendi kätte ka muule samal aadressil elavale isikule?

Kui tegemist on lihtpostiga, toimetatakse dokument asjaomasel aadressil. Kui tegemist on tähtitud postiga, toimetatakse dokument kätte üksnes aadressil nimetatud isikule. See kehtib nii riigisisese kui ka rahvusvahelise posti kohta.

8.2 Kuidas saab teie liikmesriigi postiteenust käsitlevate normide kohaselt toimetada kätte välisriigist pärit dokumente määruse nr 1393/2007 artikli 14 kohaselt olukorras, kus kättetoimetamise aadressil ei ole eest leitud adressaati ega ühtegi muud dokumente vastu võtma pädevat isikut (kui see on siiseriiklike postiteenust käsitlevate normide kohaselt lubatud)?

Peale posti teel saatmise lubatakse määruse (EÜ) nr 1393/2007 artiklis 15 kasutada dokumentide isiklikuks kättetoimetamiseks advokaati või kohtukutse kättetoimetajat.

8.3 Kas postkontor võimaldab dokumentidele teatava aja jooksul järele tulla, enne kui dokumendid kättetoimetamise võimatuse tõttu tagasi saadetakse? Kui jah, siis kuidas teatatakse adressaadile, et ta peaks postkontorisse dokumentidele järele tulema?

Üldiselt märgib postkontor adressaadile jäetud teatele dokumentidele järeletulemise tähtaja. Teade jäetakse adressaadi aadressile. Tähtaeg on tavaliselt üks nädal.

9 Kas dokumentide kättetoimetamise kohta jääb kirjalik tõend?

Kohalikud ja piirkondlikud kohtud: kui dokumendid toimetatakse kätte tähtitud postiga, kinnitab ümbriku postitanud isik seda seadusjärgse avaldusega pärast kümne päeva möödumist ümbriku postitamisest, esitades tõendi postikulude tasumise kohta.

Kõrgem kohus: dokumendid kätte toimetanud isik peab tõendama kohtule kättetoimetamist kirjaliku tõendiga. Menetluse algamisest teatava kohtukutse korral tuleb kättetoimetamise üksikasjad kinnitada nimetatud kutse alusel kolme päeva jooksul pärast selle kättetoimetamist ning isikliku kättetoimetamise kirjalik tõend peab sellele viitama.

10 Mis saab siis, kui adressaat ei saa mingil põhjusel dokumente kätte või kui kättetoimetamisel rikutakse seadust (nt kui dokumendid toimetatakse kätte kolmandale isikule)? Kas kättetoimetamine võib sellest hoolimata kehtida (nt kas seadusrikkumist saab heastada) või tuleb dokumendid uuesti kätte toimetada?

Kohtule võib esitada taotluse tehtud korralduse tühistamiseks, kui teadet kohtuistungil toimumise kohta ei ole saajale seaduslikult kätte toimetatud.

11 Kas dokumentide kättetoimetamise eest peab maksma? Kui jah, siis kui palju?

Tasuda tuleb postikulu või kui palgatakse esindaja, siis tema tasu.

Viimati uuendatud: 25/11/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.